

El llenguatge

Botigues

11/VII/1978

Són nombrosos els noms que designen botigues, establiments comercials i àdhuc gremis o rams industrials, obtinguts per derivació d'un altre nom i per mitjà dels sufixos *-la-* o *-eria*: joleria, rellotgeria, carnisseria, tintoreria, pastisseria, camiseria, sastreria, etc. Però és evident que no tots els noms tenen la mateixa aptitud per a originar derivats, amb la intervenció d'aquests sufixos o d'uns altres d'anàlegs. És possible que el castellà tingui una capacitat superior per a l'obtenció d'aquesta mena de noms derivats, però creiem que darrerament l'ha arribada a forçar fins a uns extrems que podem qualificar d'insòlits o sorprenents.

Es tracta d'uns fets, doncs, que cal tenir en compte en la retolació en català de noms d'establiments. Que en un cas determinat en castellà hagin creat un nom derivat en *-eria-*, forçant o no la capacitat de derivació de l'idioma, no ens obliga a imitar-lo i a voler anar pel mateix camí tant sí com no. La multiplicat i la complexitat dels productes i serveis que es poden arribar a oferir al públic en botigues i establiments comercials són tals que fàcilment es comprèn que no és possible de sotmetre'ls a unes denominacions terminològiques sistemàtiques i uniformes. Com sabem, una designació personal —d'ofici o professió— pot ésser també la d'un establiment: òptic, antiquari, pintor, herbolari, ocellaire, fuster. En molts altres casos la denominació de l'establiment és la dels productes que s'hi venen: olls i sabons, llegums cuits, flors, mobles, ceràmica, pintures, material elèctric... Doncs, la creació, en castellà, d'un derivat de «juguet» com és «jugueteria» no ens obliga ni a adoptar aquest terme ni a crear-ne un d'artificios i innecessari com és «joguineria». El plural, amb valor genèric, *Joguines*, és la solució més adequada. I, tal com hem comprovat, ja adoptada realment en algun cas.

Els establiments dedicats a serveis obliquen sovint a denominacions més complexes. Però els comerciants que desitgen que el públic tingui notícia exacta del que li ofereixen no defugen pas aquestes denominacions i n'hem vistes de ben prolixes i detallades. No resulta mai obligat, doncs, de subjectar-se als neologismes del castellà, sovint de difícil adaptació. Només cal limitar-se a exposar, amb els mots justos i precisos, el servei que l'establiment ofereix.

Aibert Jane